

Willeke Slingerland – Network corruption

Wanneer het sociale netwerk corrupt wordt. Niet een enkeling in het netwerk, maar het totale netwerk de verkeerde afslag neemt. Een interessante sessie over de dark side van sociale netwerken. Allereerst een kijk-tip, het BBC-filmpje over The Wood Wide Web. Dit gaat over de manier waarop bomen met elkaar communiceren. Met dit beeld voor ogen is hoe een netwerk corrupt raakt mooi te visualiseren.

Wij horen niet heel vaak over corruptie. En misschien vinden wij het ook niet erg bij onze volksaard passen. Wij zijn immers een nuchter en betrouwbaar volkje. Toch gaat er op integriteit gebied wel een en ander mis. Ook al spreken we niet van corruptie en komt het volgens onderzoeken en parlementaire rapporten niet vaak voor, blijkt daaruit wel dat wij veel stekken laten vallen, waardoor er wel integriteitsissues ontstaan.

Er zijn recente voorbeelden van zoals de dit jaar de WODC-affaire, waarin de onafhankelijkheid en betrouwbaarheid van het WODC een forse deuk op liep omdat tegen alle protocollen is er sprake van politieke bemoeienis met de onderzoeksresultaten. In dit geval ongeoorloofde invloed, maar ongeoorloofde invloed is nog geen corruptie. Wel een integriteitsissue.

Daarnaast krijgt Nederland vanuit de EU-commissie het verwijt te weinig te doen aan integriteit en corruptie. Dat is niet verwonderlijk, want in Nederland hanteren wij als uitgangspunt vertrouwen.

Hoe zit het nu met de corrupte netwerken? Wij alles zijn of we willen of niet onderdeel van een netwerk, of beter gezegd van een sociaal netwerk. Deze kenmerken zich onder andere door een informele structuur, dynamisch, responsief, adaptief, doelgericht, gericht op de deelnemers en men identificeert zich met het netwerk. Vertrouwen en wederkerigheid zijn belangrijk.

Zo'n netwerk wordt een corrupt netwerk wanneer loyaliteit, solidariteit, wederkerigheid en vertrouwen de norm worden. Wanneer privé en zakelijk door elkaar heen gaan lopen. De verwevenheid van personen, handelen en gunsten sterk toeneemt en het netwerk sluit zich. Het kritisch denkvermogen neemt af en het netwerk wordt vertrouwd en men identificeert zich vooral met het netwerk. Dit is een geleidelijk proces. Ineens is het omslagpunt bereikt en is een sociaal netwerk een ontspoord en corrupt netwerk geworden.

De eerste stappen in het voorkomen van dergelijke corrupte netwerken zijn aandacht hebben voor het individuele handelen van deelnemers in het netwerk. Creëer netwerkbewustzijn. Focus op de rolverantwoordelijkheid in plaats van de taakverantwoordelijkheid. Zorg ervoor dat autonoom en kritisch denken wordt onderhouden en zorg voor een collectieve verantwoordelijkheid. Bescherming van klokkenluiders en permanente aandacht voor klokkenluiders is van belang.

Dus niet één keer per jaar een integriteitssessie waarin met wat flauwe rollenspellen, maar echte, serieuze en continue aandacht. Kritisch zijn op het netwerk en je bewust zijn van de valkuilen, want het is de geleidelijkheid die fnuikend is. May the force be with you.

Remy & Remy